

Invitasjon til

Arbeidsverksted om hensyn til fysisk klimarisiko ved offentlig anskaffelse av forsikring og meglingstjenester

Hvorfor?

Introduksjon

Kommunene er samfunnets førstelinjeforsvar mot fysisk klimarisiko, og møter stadig økte kostnader knyttet til natur- og værskaider på bygninger. Her har kommunene en viktig rolle som plan- og bygningsmyndighet og samfunnsutvikler, men har også potensiale til å være bedre rustet i møte med fysiske klimaendringer gjennom sin rolle som innkjøper.

I forskningsprosjektet [SOTERIA](#) er vi opptatt av hvordan norske kommuner og fylkeskommuner kan vektlegge fysisk klimarisiko og skadeforebygging når de kjøper forsikring og meglingstjenester, og slik få mer ut av forsikringene.

De nye anskaffelsesreglene krever at klima- og miljøhensyn skal vektes med minimum tretti prosent i offentlige innkjøp. Hensyn til fysisk klimarisiko tolkes vanligvis ikke som et direkte formål med regelverket, men henger sammen med forlenget levetid og kommuners og fylkeskommuners samfunnsansvar, som omtales i [veiledningen til anskaffelser](#) og i flere kommuners og fylkeskommuners anskaffelsesstrategier. og i flere kommuners og fylkeskommuners anskaffelsesstrategier.

Fysisk klimarisiko har likevel en beskjeden rolle i generelle innkjøp i kommunene sammenliknet med reduksjon av klimagassutslipp. Reparasjon av skader bidrar til mer ressursbruk og økte klimagassutslipp, f.eks. ved behov for å sanere deler av bygninger, tørke og rekonstruere med nye byggematerialer. Skadeforebygging - det å unngå skader - er derfor relevant innenfor klima- og miljøhensyn, og kan eksempelvis knyttes til forlenget levetid og mindre ressursbruk.

Forsikringsselskapene sitter på risikoforståelse og data, de kan gi insentiver til klimatilpasning og slik sett være med på å dele på kostnaden for tiltak som kommer begge parter til gode. De kan stille betingelser for at kunden skal få full erstatningsutbetaling (såkalte sikkerhetsforskrifter) og de kan gjennomføre skadeforebyggende kurs/opplæring/befaringer. De er også interessert i at 30 %-regelen tolkes likt mellom kommunene, noe de opplever at kommunene ikke gjør.

Mål

Formålet med arbeidsverkstedet er å komme frem til en liste med mulige kriterier og noen anbefalinger til innkjøpsprosessen. Vi ønsker å diskutere følgende spørsmål:

- Hvordan kan 30 %-regelen tolkes i et klimatilpasningsperspektiv med tanke på innkjøp av skadeforsikring?
- Hvordan kan innkjøpere samarbeide med forsikringsbransjen og hvordan kan de utnytte hverandres kompetanse og få en felles forståelse for krav som kan og bør stilles?
- Hvilke krav kan stilles, hvordan og på hvilket nivå?
 - Hvilke krav/kriterier kan forsikringsselskapene stille kommunene og fylkeskommunene for mer effektiv skadeforebygging og hvordan kan det dokumenteres?

- Hvilke krav kan kommunene og fylkeskommunene stille ved innkjøp av meglingstjeneste?
- Hvilke krav kan forsikringsmeglerne stille til forsikringsselskapene?
- Hva bør kommunene og fylkeskommunene komme til forhandlingsbordet med?

Eksempler på mulige kriterier vi kan diskutere/vurdere, fordelt per aktør, er:

Kommune <i>Synliggjøre/dokumentere hva de gjør med tanke på klimatilpasning for eiendom</i>	Megler <i>Bistå kommunen i å fremforhandle forsikringsavtalen</i>	Forsikringsselskap <i>Etterspørre og innhente dokumentasjon på hva kommunene gjør med tanke på klimatilpasning for eiendom</i>
Klimarisiko og sårbarhetsanalyse	Egen risikovurdering	Egen risikovurdering
System for å håndtere fysisk klimarisiko (f.eks. planer, politiske vedtak og kommunale styringsrutiner). F.eks.: • Oversikt over lokasjon av bygningsmasse i forhold til klimafarer (eks. oversvømmelse, slagregn) • Vedlikeholdsplaner/-rutiner(FDV) og dokumentasjon satt i system, inkl. regelmessige tilstandsanalyser av eiendom • Grunnlag for anskaffelse av bygninger/oppgradering av bygninger som del av styringssystem (f.eks. Klima 2050 rapport no. 12 <i>Klimatilpasset bygning – anvisning for anskaffelse i plan- og byggeprosessen</i>) • Temaplan for klimatilpasning • Klimatilpasning og overvannshåndtering implementert i reguleringsplaner		Premierer elementer som listet under kommune «Vekting» med tanke på • alder på bygninger/bygningsmasse • Type takkonstruksjon • Med eller uten innredet kjeller
Bærekraftsrapportering og taksonomitolpasning	Rangering av forsikringsselskaper	
Spesialistroller i innkjøpsprosessen		Tilby kurs og rådgivning
Indikatorer for klimatilpasning		Velge ut indikatorer (f.eks. fra KOSTRA)
Klimatilpasningstiltak		Premiere naturbaserte løsninger Velge kriterier fra sertifiseringsordninger (BREEAM, Svanemerket m.m), standarder og regulering
Krav om lokal overvannshåndtering		